

nemačkoj strani (zaštita bokova). U posljednje vreme samo saputnici. Utisak: dokle god postoje zajednički interesi — uopšte mir. Ako vide mogućnost uspeha, bezuslovno treba očekivati prepade na nemački Vermaht, naročito na odvojene grupe.

3. Moli se da se dostavi rezultat pregovora DM — zastupnik Min. sp. posl.⁶

K-da GrA »E« — Ic/AO
Str. pov. br. 3865/44. od 11. 11. 44.
Varnštorf⁷, gen. štab. p.puk.

F. d. R.
Varnštorf
gen. štab. p.puk.
Ia. . . 11. 11.
KTB

L. D. N.
Prim. 11. nov. 1944.
Odelj. Pril.
pov. 09319 1440

BR. 172

DIREKTIVA KOMANDANTA JUGOISTOKA OD 13. NOVEMBRA 1944. KOMANDI GRUPE ARMIJA »E« ZA DEJSTVA POSLE PREUZIMANJA KOMANDE, 15. NOVEMBRA, NA OPERATIVNOM PODRUČJU 5. SS-BRDSKOG KORPUSA¹

STROGO POVERLJIVO

Telegram
KR Hitno
Predato: 13. 11. 1830
Primljeno: 13. 11

Ia, str. pov. 11611
od 13. 11. 1944.

K-di GrA »E«

Direktiva za rukovođenje borbom GrA »E« od 13. 11. 1944.

- 1) Zadatak GrA »E«, nakon dostizanja hrvat[ske] jugoistočne granice, je da u glavnim crtama brani ovu granicu hrvatske teritorije. Sa odbranom 2. oki. armije na Drini

⁶ Reč je o pregovorima Hermana Nojfbahara, (Hermann Neubacher) sa D. Mihailovićem. Opširnije o tome vidi H. Neubacher, Sonder Auftrag Südost 1940—1945, Berlin—Frankfurt 1956, VI poglavlje.

⁷ Warnstörff
⁸ Četvrtasti pečat. Sa desne strane pečata nalaze se dva nečitka parafa.

¹ Snimak telegrama (pisanog na mašini) u AVII, NAV-T-311, r. 185, s. 1379—81. U gornjem desnom uglu nalazli se više nečitkih parafa.

uhvatiti spoj u predelu južno od Zvornika. 0 nameravanom protezanju linija treba javiti. Tom prilikom treba imati u vidu da prostor Mostar ostaje čvrsto u našim rukama i da se mora obezbediti sigurna^N veza ovog prostora sa istočnim frontom.

- 2) Preuzimanje komande u prostoru V SS-brdskog korpusa, dodeljenom depešom k-ta Jugoistoka, Ia str. pov. br. 6023/44², izvršiti 15. 11. 44. u 12.00 časova.
- 3) U pogledu organizacije komandovanja treba imati u vidu da, osim Komande XXI AK, treba angažovati jednu dalju k-du korp., praktično K-du XXXIV AK zbV³, radi komandovanja na istočnom frontu sa obe strane Višegrada. Nakon preuzimanja ove obadve kor.[pusne] k[oman]de, koje treba dodeliti na jadranski i istočni front sadašnjeg V SS-brd. AK, K-da V SS-brd. AK biće izvučena radi drugog zadatka. O K-di XXII brd. AK je skoro bilo odlučeno depešom Ia, str. pov. br. 6124/44 od 11. II⁴ (Operativni odsek Zvornik — ušće Drave).

O K-di LXXXXI AK, po prelasku hrvatske granice, biće rešeno na drugom mestu.

- 4) Pri angažovanju jedinica na položaje koje treba držati na jugoistočnoj hrvatskoj granici, treba težiti da se ponovo pročiste divizije koje su sada jako pomešane, itd.

GrA »E« izvestiće o nameravanom angažovanju uz naznačavanje organizacije komandovanja, kao i koje će jedinice postati suvišne nakon posedanja odbrambenih položaja.

Pri tome nisu uzete u obzir divizije o kojima je već odlučeno prema naredenju k-ta Jugoistoka, Ia, str. pov. 6124/44 (11. vazd. polj. div., delovi 1. brd. div. i 117. lov. div., 7. SS-brd. div. »Princ Eugen«, 104. lov. div.).

- 5) Neminovno je pojačanje snaga koje su do sada bile angažovane u prostoru Mostara. Isto tako biće neophodno ojačanje snaga u rejonu Knina pri kasnijem preuzimanju odseka XV brdskog armijskog korpusa.

² To je naredenje Komande Grupe armija »F« od 6. novembra 1944. za razgraničenje između Grupe armija »E« i 2. OkA, te podčinjavanje 5. SSnBAK-ja K-di Gr A »E« (AVII, NAV-T-311, r. 194, s. 852).

³ To je bivši Korpus »FiMrih Vilhelm Miler«, koji je preimenovan u 34. armijski korpus za naročitu upotrebu.

⁴ To je direktiva komandanta Jugoistoka od 11. novembra 1944. za dejstva na odseku Drava — Dunav, razgraničenje između Gr A »E« i 2. OkA, te dodaljivanje zadataka 22. BAK-ju na odseku Zvornik — ušće Drave i njegovom potčinjavanju 2. OkA (AVII, NAV-T-311, r. 194, s. 922—3).

Za obezbeđenje pruge Sarajevo — Brod treba angažovati pozadinske delove.

**K-t Jugoistoka (K-da GrA »F«)
Ia, str. pov. 6157/44 od 13. 11. 44.
u 18,20 časova**

**Nač. št[aba] potp. f. Gildenfelt,
gen. lajt.[nant]**

BR 173

INFORMACIJA KOMANDE GRUPE ARMIIJA »F« OD 16. NOVEMBRA 1944. UPUĆENA KOMANDAMA GRUPE ARMIIJA »E« I 2. OKLOPNE ARMIIJE O VOJNO-POLITIČKOJ SITUACIJI U HRVATSKOJ I ODNOSIMA PREMA USTAŠAMA¹

STROGO PQVERLJIVO

**Komandant Jugoistoka
(Komanda Grupe armija »F«)
Ic /abveroficir
Str. pov. br. 8815/44**

**H. Qu. 16. 11. 1944.
7 *primeraka*
6. *primerak***

Za ratni dnevnik

Sadržaj: Vojno-politička situacija u Hrvatskoj.

Vojno-politička situacija od strane vodećih hrvatskih krugova, a na osnovu pristiglih izveštaja o tom i nakon mnogobrojnih utisaka i razgovora sa nemačkim i hrvatskim službenim instancama, daje približno sledeću sliku:

1) *Spoljni neprijatelj*

Opasnost, koja je sa upadom ruskih trupa u Srbiju stigla sada i na granice Hrvatske, ne shvaća se u punom smislu, ili se čak potcenjuje. U vladinim krugovima razmišlja se dođe o tom i uviđa ozbiljna opasnost za Hrvatsku od ruskog prodora koji kroz južnu Mađarsku vodi na zapad. Ipak protivmere, koje bi kao prirodna reakcija morale izazvati odgovarajuće angažovanje snaga u severnoj Hrvatskoj, nisu ili

¹ Snimak originala (pisanog na mašini) u AVII, NAV-T-311, r. 194, s. 989—91.